

Komisja
Europejska

Informacje ogólne o finansowaniu ze **środków UE**

Wydanie z 2017 r.

Budżet

Więcej informacji o Unii Europejskiej można znaleźć w portalu Europa (<http://europa.eu>).
Luksemburg: Urząd Publikacji Unii Europejskiej, 2017

Projekt: Eworx

Print	ISBN 978-92-79-64182-4	doi:10.2761/162145	KV-05-16-067-PL-C
PDF	ISBN 978-92-79-64196-1	doi:10.2761/6546	KV-05-16-067-PL-N

Zdjęcie na okładce: © PeopleImages. Źródło: iStockphoto.com

Zdjęcia wewnątrz:

s. 2: © Unia Europejska

s. 3: © Paulgrecaud; s. 5 (na górze): © Flynt; s. 5 (na dole): © Kemaltaner; s. 6: © 350jb;

s. 11: © Piksel. Źródło: Dreamstime.com

s. 4 (na górze): © piranka; s. 4 (na dole): © PeopleImages; s. 8: © Squaredpixels;

s. 10: © DNY59; s. 12: © Tassii; s. 13: © asiseeit. Źródło: iStockphoto.com

s. 14: © nd3000. Źródło: Fotolia.com

© Unia Europejska, 2017

Powielanie dozwolone pod warunkiem podania źródła.

Printed by Bietlot in Belgium

WYDRUKOWANO NA PAPIERZE BIELONYM BEZ CHLORU PIERWIASTKOWEGO (ECF)

Spis treści

Słowo wstępne	2
Przedmowa	3
Wsparcie finansowe z UE – jak to działa	4
1. Znalezienie źródeł finansowania	4
2. Znalezienie partnera	4
3. Proces ubiegania się o finansowanie	5
4. Dopuszczalność zgłoszenia i kryteria kwalifikowalności	5
5. Ocena	5
6. Podpisanie umowy i uzyskanie dotacji	5
7. Zarządzanie projektem	5
Tryby zarządzania finansowaniem ze środków UE	6
1. Zarządzanie bezpośrednie	6
2. Zarządzanie pośrednie	6
3. Zarządzanie dzielone	7
Rodzaje finansowania	8
1. Dotacje	8
2. Pożyczki, gwarancje i kapitał	9
3. Subsydia	9
4. Nagrody	9
Zamówienia publiczne	10
Kto kwalifikuje się do otrzymania finansowania ze środków UE?	11
1. Małe i średnie przedsiębiorstwa	11
2. Organizacje o charakterze niezarobkowym lub organizacje pozarządowe	12
3. Osoby młode	12
4. Naukowcy	13
5. Rolnicy	13
6. Organy publiczne	14
7. Inni beneficjenci	14
Przepisy i zasady	15
Przejrzyste procedury dla wszystkich	16

Słowo wstępne

Reagując na zmiany w gospodarce światowej i ich konsekwencje dla Europy, Komisja Europejska opracowała szereg programów mających na celu zwiększenie zatrudnienia, przyspieszenie tempa wzrostu gospodarczego i pobudzenie inwestycji w całej Unii Europejskiej. Programy te stanowią część wieloletnich ram finansowych na okres 2014–2020.

Niniejsza broszura to skrókowa prezentacja tych programów i możliwości finansowania, jakie dzięki nim powstały. Po bardziej szczegółowe informacje zapraszamy na stronę internetową Komisji Europejskiej¹.

Przedsięwzięcia finansowane ze środków UE pokazują, że budżet unijny może przynieść faktyczną wartość dodaną w wielu dziedzinach, począwszy od badań naukowych, zatrudnienia, rozwoju regionalnego i współpracy po edukację, kulturę, ochronę środowiska, pomoc humanitarną, energię i wiele innych.

Znaczące wsparcie mogą uzyskać małe i średnie przedsiębiorstwa, organizacje pozarządowe oraz organizacje społeczeństwa obywatelskiego o charakterze non-profit, młodzież, naukowcy, rolnicy, organy publiczne i wiele innych podmiotów.

Mam nadzieję, że niniejsza publikacja pozwoli Państwu uzyskać podstawowe informacje na temat tego, jak ubiegać się i uzyskać z UE środki na sfinansowanie swojego projektu. Wierzę, że będzie to pierwszy krok na drodze do realizacji Państwa projektu. Państwa sukces będzie kolejnym dowodem na to, że budżet UE przynosi konkretne rezultaty i odpowiada na potrzeby obywateli europejskich.

Günther H. Oettinger

Unijny komisarz do spraw budżetu i zasobów ludzkich

---

¹ https://ec.europa.eu/info/funding-tenders_pl

Przedmowa

Przewodnik kierowany jest do wszystkich potencjalnych beneficjentów środków UE i zawiera informacje o:

- zasadach finansowania ze środków UE
- trybach zarządzania finansowaniem ze środków UE
- rodzajach finansowania
- kryteriach kwalifikowalności do finansowania
- przepisach i zasadach dotyczących finansowania ze środków UE.

Przewodnik ma za zadanie ułatwić czytelnikom zapoznanie się z zasadami finansowania ze środków UE. Bardziej szczegółowe informacje dostępne są na stronie internetowej Komisji Europejskiej, w sekcji **Wsparcie finansowe i przetargi**¹.

---

¹ <http://europa.eu/!Tr44ng>

Wsparcie finansowe z UE – jak to działa

1. Znalezienie źródeł finansowania

By uzyskać finansowanie dla swojego projektu, muszą Państwo znaleźć odpowiednie zaproszenie do składania wniosków lub projektów¹, a także postępować ściśle według konkretnych wytycznych, jak ubiegać się o fundusze. Państwa projekt będzie współzawodniczył o środki finansowe z projektami złożonymi przez innych wnioskodawców. Finansowanie stanowi bezpośredni wkład finansowy ze strony Komisji Europejskiej na rzecz wsparcia projektów lub organizacji, które przyczyniają się do wdrożenia programu lub polityki UE.

Przewodnik jest skierowany głównie do sześciu grup potencjalnych wnioskodawców: małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), organizacji pozarządowych (NGO), osób młodych, naukowców, rolników i organów publicznych. Może on jednak być również cennym źródłem informacji dla innych wnioskodawców.

2. Znalezienie partnera

Większość projektów finansowanych przez UE to projekty realizowane we współpracy z organizacjami z różnych państw członkowskich UE lub krajów stowarzyszonych. W znalezieniu partnerów pomocne mogą być różne usługi wyszukiwania².

¹ <http://europa.eu/!XW99pm>

² <http://europa.eu/!Gt86CR>

3. Proces ubiegania się o finansowanie

Należy przygotować wniosek zgodnie z wytycznymi, kryteriami i wymogami określonymi w zaproszeniu do składania wniosków, którymi są Państwo zainteresowani.

4. Dopuszczalność zgłoszenia i kryteria kwalifikowalności

Wniosek musi spełniać kryteria kwalifikowalności i kryteria dopuszczalności¹ określone w wytycznych dotyczących zaproszenia do składania wniosków.

5. Ocena

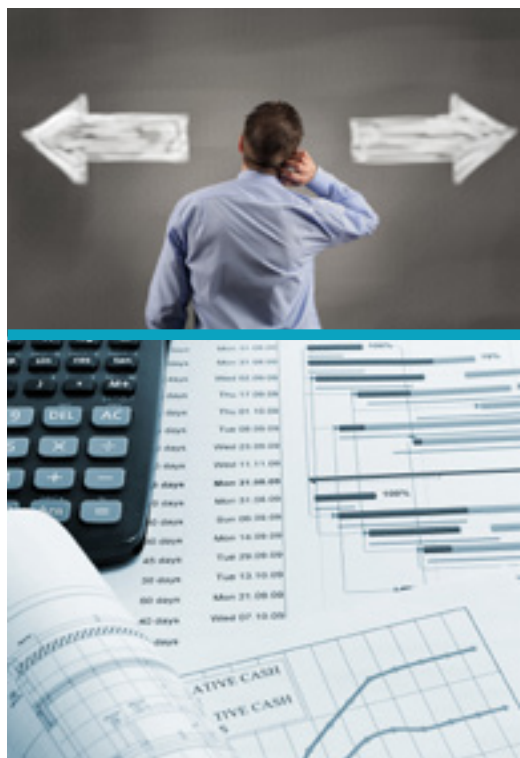
Zanim przyznane zostanie finansowanie, każdy wniosek o finansowanie projektu podlega ocenie i analizie.

6. Podpisanie umowy i uzyskanie dotacji

Jeżeli Państwa wniosek o finansowanie projektu został zaakceptowany, kolejnym etapem jest podpisanie umowy o udzielenie dotacji.

7. Zarządzanie projektem

Po przyznaniu dotacji należy podjąć rozmaite kroki i działania. Po podpisaniu umowy o udzielenie dotacji należy starannie zarządzać projektem aż do jego ukończenia. Niemniej jednak Komisja Europejska może udzielić Państwu wskazówek w tym okresie i zaproponować szablony i terminy, których warto przestrzegać podczas realizacji projektu.

¹ <http://europa.eu/!wr98Cv>

Tryby zarządzania finansowaniem ze środków UE

Istnieją trzy tryby zarządzania finansowaniem ze środków UE:

1. Zarządzanie bezpośrednie

Komisja Europejska zarządza budżetem, gdy projekty są realizowane przez jej służby, w jej siedzibie głównej, w delegaturach UE lub za pośrednictwem unijnych agencji wykonawczych. Zarządzanie polega m.in. na przyznawaniu dotacji, przekazywaniu środków, monitorowaniu działań, wyborze wykonawców. Wykaz otwartych zaproszeń do składania wniosków, w podziale według obszaru, jest dostępny w internecie¹.

2. Zarządzanie pośrednie

Programy finansowania podlegają zarządzaniu pośredniemu, gdy są realizowane przez państwa niebędące członkiem UE, organizacje międzynarodowe, agencje rozwoju i inne organy. Informacje o możliwościach finansowania w ramach zarządzania pośredniego są publikowane przez podane wyżej organy zarządzające.

---

¹ <http://europa.eu/Rg33FM> (EN)

3. Zarządzanie dzielone

Komisja Europejska powierza zarządzanie niektórymi programami państwom członkowskim UE na podstawie porozumień w sprawie zarządzania dzielonego. Każde państwo we współpracy z Komisją Europejską opracowuje porozumienie i określa sposób wykorzystywania środków w okresie finansowania, który zazwyczaj objęty jest wieloletnimi ramami finansowymi. Obecne ramy obejmują okres 2014–2020.

Państwa UE zlecają zarządzanie środkami finansowymi UE głównie instytucjom zarządzającym, takim jak ministerstwa i inne organy publiczne. Instytucje te odpowiedzialne są za organizowanie i publikowanie zaproszeń do składania wniosków lub prowadzenia przetargów.

W praktyce około 80 % finansowania UE podlega zarządzaniu dzielonemu.

3

Rodzaje finansowania

Istnieją różne możliwości uzyskania finansowania, takie jak dotacje, pożyczki, gwarancje, subsydia i nagrody.

1. Dotacje

Dotacja stanowi finansowanie projektów, które przyczyniają się do realizacji określonej polityki UE. Dotacje mogą być udzielane w różnych obszarach – od badań naukowych i edukacji po pomoc humanitarną. Beneficjentami dotacji są organizacje prywatne i publiczne, a w wyjątkowych przypadkach osoby prywatne.

Dotacje są formą finansowania uzupełniającego. UE z reguły nie finansuje projektów do wysokości 100 %. Innymi słowy, projekt jest współfinansowany przez organizację będącą beneficjentem dotacji. Zatem jeżeli organizacja taka realizuje projekt, który otrzymał dotację, w części sama go finansuje. Przykłady projektów finansowanych ze środków UE są dostępne na stronie internetowej **EU Results**¹.

Dotacje są zazwyczaj przyznawane w drodze zaproszeń do składania wniosków. Za pośrednictwem zaproszeń do składania wniosków Komisja Europejska publicznie ogłasza, jakie są możliwości uzyskania finansowania, oraz wyjaśnia, jak należy się o nie ubiegać. Innym sposobem uzyskania finansowania jest ubieganie się o nagrody.

---

¹ <http://europa.eu/!Jr89wR> (EN)

2. Pożyczki, gwarancje i kapitał

UE udziela pożyczek, gwarancji i kapitału, aby wspierać działania związane z realizacją jej polityki i programów¹. Finansowanie odbywa się za pośrednictwem lokalnych instytucji finansowych². Instytucje te, w tym banki, towarzystwa gwarancyjne lub inwestorzy kapitałowi, ustalają dokładne warunki finansowania: kwoty, okres finansowania, stopy oprocentowania i opłaty.

Przykładowo UE udziela beneficjentom pożyczek z przeznaczeniem na inwestycje w badania naukowe i innowacje. Ponadto UE udziela beneficjentom gwarancji, tak by ułatwić im uzyskanie pożyczek lub lepszych warunków od banków i innych instytucji kredytowych³. Poza tym UE może wspierać finansowo projekty poprzez uczestnictwo w projektach.

3. Subsydia

Subsydia i inne rodzaje finansowania są zarządzane bezpośrednio przez rządy państw członkowskich, a nie przez Komisję Europejską. Przykładowo subsydia rolne są udzielane, by wspierać rolników.

4. Nagrody

Nagrody przyznawane są laureatom konkursów ogłaszanych w ramach programu „Horyzont 2020”⁴. Nazywane są także nagrodami motywacyjnymi.

---

¹ <http://europa.eu/!Cp38fY>

² <http://europa.eu/!xf79XN>

³ <http://europa.eu/!xf79XN>

⁴ <http://europa.eu/!hm44Hr> (EN)

4

Zamówienia publiczne

Zamówienia publiczne nie są formą wsparcia finansowego. Służą temu, by Komisja mogła zakupić usługi, towary lub zamówić roboty na użytek własny. Przykłady zamówień publicznych na usługi to: prowadzenie badań, świadczenie pomocy technicznej, szkolenia, doradztwo czy organizacja konferencji. Wykonawcy zamówień publicznych na usługi są wybierani na podstawie zaproszeń do składania ofert ogłaszanych przez dyrekcje generalne Komisji¹, urzędy i agencje UE w całej Europie.

---

¹ <http://europa.eu/lkp86Vk> (EN)

Kto kwalifikuje się do otrzymania finansowania ze środków UE?

Finansowanie ze środków UE jest dostępne dla obywateli, organizacji, przedsiębiorstw, organów na poziomie lokalnym i regionalnym, a także rządów. Zasadniczo istnieje sześć profili potencjalnych beneficjentów. Kryteria kwalifikowalności są stosowane w przypadku każdego programu finansowania. Szczegółowe kryteria są zawarte w poszczególnych zaproszeniach¹.

1. Małe i średnie przedsiębiorstwa

Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) mogą uzyskać wsparcie UE² w postaci dotacji, pożyczek, a w niektórych przypadkach także gwarancji. Mogą również ubiegać się o zamówienia na różne towary lub usługi³.

---

¹ <http://europa.eu/!GU64kq>

² <http://europa.eu/!nh73bq>

³ <http://europa.eu/!kp86Vk>

2. Organizacje o charakterze niezarobkowym lub organizacje pozarządowe

Organizacje o charakterze niezarobkowym lub organizacje pozarządowe mają prawo ubiegać się o finansowanie z UE za pośrednictwem wielu różnych programów, jeśli ich działalność bezpośrednio wspiera szereg obszarów polityki UE¹. Każdy kraj² podaje szczegółowe informacje na temat finansowania i procedur składania wniosków na stronach internetowych poszczególnych instytucji zarządzających. Finansowaniem organizacji pozarządowych zarządza również Komisja lub inne organy unijne³.

3. Osoby młode

Osoby młode mogą ubiegać się o finansowanie w ramach wielu różnych programów UE⁴, w tym w ramach programu Erasmus+ oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. Ogólnie rzecz biorąc, w programach⁵ mogą uczestniczyć młodzież (w wieku 13–31 lat), organizacje młodzieżowe oraz inne podmioty działające na rzecz młodzieży. Szczegółowe kryteria można znaleźć w poszczególnych zaproszeniach do składania wniosków.

Inicjatywa na rzecz zatrudnienia ludzi młodych⁶ wspiera młodych ludzi, którzy nie kształcą się, nie pracują ani nie szkolą się, w niektórych regionach UE. Inicjatywa ta jest uzupełnieniem innych projektów realizowanych na poziomie krajowym, w tym w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego⁷ (EFS).

---

¹ <http://europa.eu/!tM49FJ>

² <http://europa.eu/!Gj99YF>

³ <http://europa.eu/!ch88ny>

⁴ <http://europa.eu/!Yk98Tw>

⁵ <http://europa.eu/!fQ78kj>

⁶ <http://europa.eu/!nx47Nj>

⁷ <http://europa.eu/!nP36uT>

Instytucje zarządzające¹ w poszczególnych państwach UE mogą dostarczyć więcej szczegółów zarówno na temat Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, jak i gwarancji dla młodzieży.

4. Naukowcy

Badania naukowe i innowacje mają zasadnicze znaczenie dla europejskiej długoterminowej strategii na rzecz **zatrudnienia, wzrostu gospodarczego i inwestycji**. Dlatego ze specjalnych programów i innych źródeł finansowania mogą korzystać naukowcy zarówno z UE, jak i spoza Unii. Mogą oni korzystać z szeregu rozmaitych form wsparcia z UE², przede wszystkim z programu „Horyzont 2020”, który jest największym unijnym programem w zakresie badań naukowych i innowacji.

5. Rolnicy

Wiele różnych programów unijnych oferuje wsparcie rolnikom. Najważniejszym źródłem finansowania jest wspólna polityka rolna³ (WPR). Przyznawane są płatności bezpośrednie dla rolników w ramach niektórych programów wsparcia Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG).

Środki są również dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz ze źródeł krajowych/regionalnych, a niekiedy prywatnych.

Każde państwo UE ustala warunki wsparcia w poszczególnych programach operacyjnych i odpowiada za zarządzanie środkami na własnym terytorium.

¹ <http://europa.eu/!Gj99YF>

² <http://europa.eu/!fh86WR>

³ <http://europa.eu/!Cv34FP>

6. Organy publiczne

Istnieje szereg możliwości finansowania z UE skierowanych do organów publicznych¹, począwszy od inwestycji przeznaczonych na rozwój zdolności instytucjonalnej i wydajności po lokalne projekty infrastrukturalne².

Polityka spójności³ (lub polityka regionalna) służy wspieraniu spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej w regionach, które kwalifikują się do otrzymania finansowania.

7. Inni beneficjenci

Źródła finansowania z UE są także dostępne dla beneficjentów, którzy nie odpowiadają wspomnianemu sześciu określonym profilom. Przykładowo możliwości finansowania są dostępne w kontekście przystępowania do Unii Europejskiej i kryzysu gospodarczego⁴. Inne możliwości finansowania obejmują wsparcie finansowe na rzecz inicjatyw w obszarze azylu, migracji, integracji, badań w zakresie bezpieczeństwa, granic i polityki antynarkotykowej⁵.

---

¹ <http://europa.eu/!wJ89dW>

² <http://europa.eu/!BU66NW>

³ <http://europa.eu/!gy37pV>

⁴ <http://europa.eu/!uV43bf>

⁵ <http://europa.eu/!Td68VW> (EN)

Przepisy i zasady

Przepisy i zasady¹ gwarantują powszechny i równy dostęp do finansowania UE. Za pomocą narzędzi służących przejrzystości i rozliczalności działań sprawdza się, czy środki unijne są właściwie wydatkowane.

---

¹ <http://europa.eu/!xY73VP>

Przejrzyste procedury dla wszystkich

Wszyscy wnioskodawcy są traktowani zgodnie z zasadami przejrzystości i równego traktowania w myśl **rozporządzenia finansowego UE i zasad jego stosowania**¹. Ma to miejsce bez względu na to, czy starają się oni o dotacje zarządzane przez Komisję Europejską bądź instytucję zarządzającą, czy też biorą udział w zaproszeniu do składania ofert.

Przejrzyste procedury oznaczają również równy dostęp do informacji. Zaproszenia do składania wniosków publikowane są na stronie internetowej Komisji Europejskiej. Ta sama zasada ma zastosowanie do środków finansowych UE zarządzanych na szczeblu krajowym lub regionalnym.

Zaproszenia do składania ofert są publikowane przez Komisję na stronach internetowych² jej dyrekcji generalnych. Są one również publikowane w Suplemencie do *Dziennika Urzędowego Unii Europejskiej* i w jego wydaniu internetowym, tj. bazie danych TED³.

Informacje na temat beneficjentów środków finansowych UE w ramach zarządzania bezpośredniego są podawane do wiadomości publicznej. Imiona i nazwiska/nazwy beneficjentów oraz kwoty, jakie otrzymują, są publikowane na stronie internetowej systemu przejrzystości finansowej.

W przypadku środków, którymi zarządzają państwa członkowskie UE, również wymagane jest publikowanie nazw organizacji korzystających z takich środków. Dotyczy to środków przyznawanych w ramach wspólnej polityki rolnej, polityki morskiej i rybołówstwa oraz funduszy strukturalnych i inwestycyjnych. Państwa członkowskie UE publikują te informacje na swoich krajowych stronach internetowych⁴.

---

¹ <http://europa.eu/!bM69BQ> (EN, FR, DE)

² <http://europa.eu/!Tr44ng>

³ <http://europa.eu/!kR73Yb>

⁴ <http://europa.eu/!bJ48vg>

Kontakt z UE

PRZEZ INTERNET

Informacje o Unii Europejskiej we wszystkich urzędowych językach Unii Europejskiej są dostępne w portalu Europa:

www.europa.eu

OSOBIŚCIE

Na obszarze całej Unii Europejskiej znajdują się setki lokalnych centrów informacyjnych UE. Adres najbliższego centrum informacyjnego można znaleźć na stronie internetowej:

www.europedirect.europa.eu

TELEFONICZNIE LUB E-MAILEM

Europe Direct to serwis udzielający odpowiedzi na pytania dotyczące Unii Europejskiej. Można się z nim skontaktować, dzwoniąc na bezpłatną infolinię:

00 800 6 7 8 9 10 11 (niektórzy operatorzy telefonii komórkowej nie umożliwiają połączeń z numerami 00 800 lub pobierają za nie opłaty) lub na płatną infolinię dla osób dzwoniących spoza UE: **+32 22999696** albo wysyłając e-mail ze strony internetowej: www.europedirect.europa.eu

PUBLIKACJE NA TEMAT UE

Dostęp do publikacji na tematy unijne za jednym kliknięciem – na stronie księgarni UE: www.bookshop.europa.eu

Informacje dotyczące finansowania unijnego i procedury przetargowej:
ec.europa.eu/info/funding-tenders_pl

Wyniki UE, przykłady projektów finansowanych przez UE:
http://ec.europa.eu/budget/euprojects/search-projects_pl

Strona dotycząca budżetu UE:
ec.europa.eu/budget

Kontakt:
BUDG-budget-inbox@ec.europa.eu

@EU_Budget #EUBudget #EUBudget4results

EU Budget

